

اگر بپرسند بچه تان را برای
چه به مدرسه می فرستید؟ به
این سؤال چه جوابی می دهید؟

پدر و مادر، اولین مُرَبِّیان

کسی را می پذیرند؟ مگر دکتری ومهندسی بدون مدرک هم میشود؟ به آدم بی مدرک چه کسی اعتناء می کند؟ یا بایک عبارتی عامیانه خواهید گفت: چه کسی آدم بدون مدرک تحصیلی را تحویل می گیرد!

اکنون اگر همه پاسخهای فوق را در هم بیامیزیم و استثنائات آنها را کنار بگذاریم پاسخها همگی به چند عامل محرکه برمی گردد
الف - تحصیل کرده های با مدرک رسمی زودتر استخدام میشوند.

ب - افرادی که مدارک بالای تحصیلی دارند پول بیشتری دریافت می کنند و حرمت اجتماعی دارند. این دو پاسخ را هم اگر درست در ذهن تحلیل و بررسی کنیم به احتمال زیاد به این مساله بر می گردد که هر کاری که نتایج مادی و مالی بیشتری داشته باشد آن کار ارزشمندتر است.

دلیل این جهت گیری آنستکه اگر به فرض شرایط اجتماعی طوری تغییر کند که در آمد پزشکان و مهندسان به اندازه معلمان کارمندان معمولی ادارات دولتی ، پلیس و نظائر آنها بشود، در اینصورت هم آیا پدران و مادران بهمان شدت آرزو می کنند که فرزندانشان پزشک یا مهندس بشوند؟

اینک ممکن است پدر و مادرها بگویند، چه عیبی دارد که اولیاء علاقمند باشند که فرزندشان دکتری یا مهندسی تحصیل کند ومدرک بگیرد؟ آیا از لحاظ شرعی عیب و ایرادی دارد؟، آیا مابینتی با اخلاق دارد؟ مگر نه اینکه با داشتن علم و اطلاعات دکتری ومهندسی شخص می تواند به اجتماع خدمت کند. متناسب با پیشرفتهای کشورهای متمدن به سطح علمی و

ماکه خود هم بعنوان پدر و هم بعنوان مربی نقشی و لو ناقص ایفا کرده ایم ، حدس میزنیم که پاسخهای شما اولیاء محترم در حدود بیانات زیر باشد.

۱- برای اینکه تحصیل بکند. ۲- برای اینکه به مقامی برسد. ۳- برای اینکه در آینده خوشبخت باشد. ۴- به مدرسه می فرستیم برای اینکه در آینده شغل آبرومندی بگیرد. ۵- برای اینکه در دستگاه دولتی استخدام بشود. ....
اگر پدر و مادر تحصیل کرده باشند و امکانات مالی مساعدی داشته و تعالی طلب هم باشند در این صورت به احتمال زیاد جواب می دهند: ۶- برای اینکه پزشک بشود، ۷- برای اینکه مهندس بشود. قاضی بشود، معلم بشود. ....

چنانچه پدر و مادر بیسواد باشند یا سواد اندکی داشته باشند شاید به سؤال فوق که چرا بچه تان را به مدرسه می فرستید پاسخ بدهند که ۸- می خواهیم بچه مان مثل مایی سواد نباشد یا بگویند: ۹- می خواهیم بچه مان مثل ما چشم و گوش بسته نباشد و بفهمد در دنیا چه خیراست.
در مجموع همه پدر و مادرها بنحوی مدرسه رفتن و درس خواندن را تایید می کنند، و بی سوادی را ضعف و نقصان می دانند و هر چه درجه علمی و مدرک بالاتر باشد آنرا بیشتر می پسندند.

اینک اگر از پدر و مادرها سؤال شود آیا می توانید تحمل کنید که بچه تان درس بخواند اما مدرکی بدست نیآورد؟ بعید است کسی به این امر رضایت بدهد در اینصورت زبان اعتراض شما بنحو زیر گشوده میشود:

چرا بچه ما مدرک نگیرد؟ مگر بدون مدرک

اینک اگر صنایع و علوم فوق را در نظرگیریم و مقام پزشکان، متخصصان، و مهندسان را در اجتماع مطرح نماییم و آنرا با موازین شرعی و دینی در حدود متعارف بسنجیم هیچ کس نمی گویند، صنعت لازم نیست. ماشین لازم نداریم، به خدمات پزشکی بی نیاز هستیم. هیچ دیندار و مومن و یا رهبر دینی نگفته است که به دنبال تحصیل پزشکی و صنعت نروید. همه علوم و فنون را که در دانشگاهها و آموزشگاهها و کارخانجات تعلیم میدهند برای بهزیستی انسانست و هرکدام موجبات آسایش انسان را فراهم می کنند. اگر انسان بخواهد پیاده راه برود ساعتی ۶ کیلومتر راه می رود در حالیکه هواپیما ساعتی یکهزار و دوهزار کیلومتر و بیشتر طی مسافت می کند. با ابزار دستی و ابتدائی روزی نیم متر پارچه میتوان بافت در حالیکه یک ماشین در طی روز دهها متر پارچه می بافت. اینها مسائلی نیست که بی دفاع باشند اما مساله اینستکه آیا ما واقعا "پزشکی و مهندسی را چرا بر می گزینیم و نیتی که محرک ما واقع میشود تا فرزندان را به تحصیل پزشکی و مهندسی تشویق کنیم چیست؟ آیا بهره دنیائی است یا جلب رضای خداوند و به تبع آن خدمت به خلق است؟

اگر نیت ما دنیا باشد قطعا " لذات و توفیقات دنیائی برایمان و برای فرزندان حاصل میشود زیرا خداوند می فرماید :

مَنْ يَرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُوتِهِ مِنْهَا

هرکس مزد دنیا را بخواهد به اوستی دهیم

و می فرماید لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى

نیست برای انسان مگر آنچه کوشش کرد و به دست آورد.

اقتصادی کشورش فایده برساند، ابداع و اختراع کند. کتاب ترجمه و تالیف کند، لوازم راحتی هموطنان را فراهم نماید و دهها و صدها نوع استفاده را به جامعه برساند.

هرگونه دفاع در قالب بیانات فوق از بسیاری جهات معقول و مناسب بنظر میرسد. از جمله با داشتن علم پزشکی می توان به درمان بیماران کمک کرد، که این خدمت در جای خودش ارزش والاّی داراست. چه کاری بهتر از اینکه کسی بتواند موجبات شفای بیماران را فراهم گرداند؟ وقتی انسان با عارضه یک درد دندان بی طاقت شده و فریادش بهوا بلند می شود، واز خوردن سرد و گرم و شیرین و ترش فرو می ماند، اگر کسی به دردی تسکین بدهد بزرگترین خدمت را به او کرده است. دردهائی است که نسبت به درد دندان شدت وحدت بیشتری دارند، مواردی است که بایستی با جراحی به درد و ناراحتی خاتمه داد، و عرضه چنین خدماتی بمراتب ارزش بیشتری داراست. چشم پزشک قادر است چشمی را که در شرف نابینائی است با یک عمل جراحی بحال طبیعی برگرداند. و اینکه چشم از دست رفته انسان را به او باز گردانند اهمیت فوق العاده ای داراست . . . .

در تخصصهای فنی مهندسی نیز گسترش میدان خدمت بسیار است. دهها نوع ماشین از قبیل ماشین سواری، اتومبیل باری، ماشین حساب ماشین تحریر، لباس شویی، توسط مهندسان ساخته میشود. دستگاههای مولد برق، پارچه بافی، تلفن، تحریر، راه سازی، دوربین، تلویزیون و نظایر اینها بوسیله مهندسان و صنعتگران ساخته میشوند.

نگهداری مدرک آن نزد خداوند و برگزیدگان اوست ، اهمیت قائل باشند .

اولیاء اگر به بچه‌شان توصیه می‌کنند دکتر بشود ، مهندسی بگیرد ، همانقدر هم مستمرا" توصیه کنند که نماز بخوان ، روزه بگیر ، امر بمعروف یادت باشد ، حج درموقع خودش یادت نرود.....

کسب حقوق و دستمزد بالا و احراز مقام اجتماعی چیزهایی است که مطلوب طبع ماست و در اثر کوشش حاصل هم میشود ، اما تزکیه نفس ، عبودیت خداوند ، پیدا کردن عقیده صحیح و سالم توحیدی ، معرفت به انبیاء اطاعت از امر حق ، پرهیز از گناهان هم ، اموری هستند که بایستی مورد توجه باشد تا پدر و مادران و فرزندان در پیشگاه خداوند مقام شایسته خود را داشته باشند ....

اما اگر صرفا" بهمین رفاه‌مادی دنیا اکتفا کردیم و نیت و مقصد ما هم از گسیل داشتن فرزندمان به دانشگاه و انتخاب رشته‌های پزشکی و مهندسی نفع مادی احراز مقامات اجتماعی بود ، در آنصورت در مجموع و در حیات واقعی که بعقیده ما مسلمین شامل دنیا و آخرت می‌شود به چه بهره‌ای دست یافته ایم ؟

اینک می‌خواهیم ذهن اولیاء خواننده مقاله را به این امر بکشانیم که همانقدر که به رشته تحصیلی پزشکی و مهندسی اهمیت میدهند و فرزندشان را به آنها ترغیب می‌کنند ، به‌مساله انجام فرائض هم که خداوند فرموده و جوانان بایستی آنها را از کودکی و نوجوانی در خانواده بیاموزند و از پدر و مادر بشنوند ، توجه داشته باشند .

پدر و مادران همانقدر که به مدرک تحصیلی اهمیت میدهند به کسب مقامات معنوی که

